

Bouwen aan Vlaanderen

NUMMER 2 | 2009
JAARGANG 10 | 3 MAANDELIJKS
WWW.BOUWENAANVLAANDEREN.BE
VAKTIJDSCHRIFT VOOR DE BOUW

2

Nieuw-Zuid in oud Antwerpen
Ecologisch kantoorgebouw HAtric
Cotton Island
Voetbaltribune Beveren
Restyling Brussels Airport
Militair hospitaal Oostende

Willemen verwerkt strakke nieuwbouw in bestaand kantoor

Tekst: Bram Souffreau

Het Mechelse aannemersbedrijf Willemen heeft op elegante wijze het oude kantoorgebouw uit de jaren tachtig met een eigentijdse nieuwbouw verzoend. Beide gebouwen verschillen grondig qua architecturale stijl, maar het complex straalt na de renovatie en het optrekken van het nieuwe kantoorgebouw toch eenheid uit.

Het oude kantoor was te klein geworden," blik Tom Willemen, gedelegeerd bestuurder van de gelijknamige aannemer, terug. "De burelen waren niet comfortabel. Een deel van het personeel moest in tijdelijke containers werken, er was maar één vergaderzaal en onvoldoende archief-ruimte. Ook technisch was het low budget-gebouw niet up-to-date. Zo ontbrak lucht-koeling en was het niet aangepast aan de moderne IT-noden."

Eind 2005 besliste Willemen het kantoor uit te breiden. Het bouwbedrijf nam architect Jan Van den Berghen van het Mechelse bureau Architectenkoöperatief in de arm. Die tekende een nieuwbouw en een uitgebreide renovatie uit. "We wilden niet de typische uitbreiding met extra lokalen links of rechts van het bestaande kantoor," legt Willemen uit. "Jan stelde daarom voor om een nieuw, rechthoekig volume te bouwen vóór het oude gebouw."

De nieuwbouw in een strakke hedendaagse architectuur verbergt het gebouw uit de jaren tachtig. Een glazen atrium verbindt beide kantoren met elkaar. De architect verwerkte in zijn ontwerp ook een lijn die door de twee gebouwen, het atrium en de parking loopt. "Deze sterke as loodst de bezoekers vanaf het logobord aan de

straatkant, via de parkeerruimte naar de inkomhal," zegt Jan Van den Berghen. "In de gebouwen is de as met een aparte vloer en een sobere blauwe led-lijn aangegeven. De passerelle, die de eerste verdiepingen van beide gebouwen met elkaar verbindt, loopt ook via deze lijn. De traphal en het sanitair liggen langs de as, net als de vier vergaderboxen in het atrium."

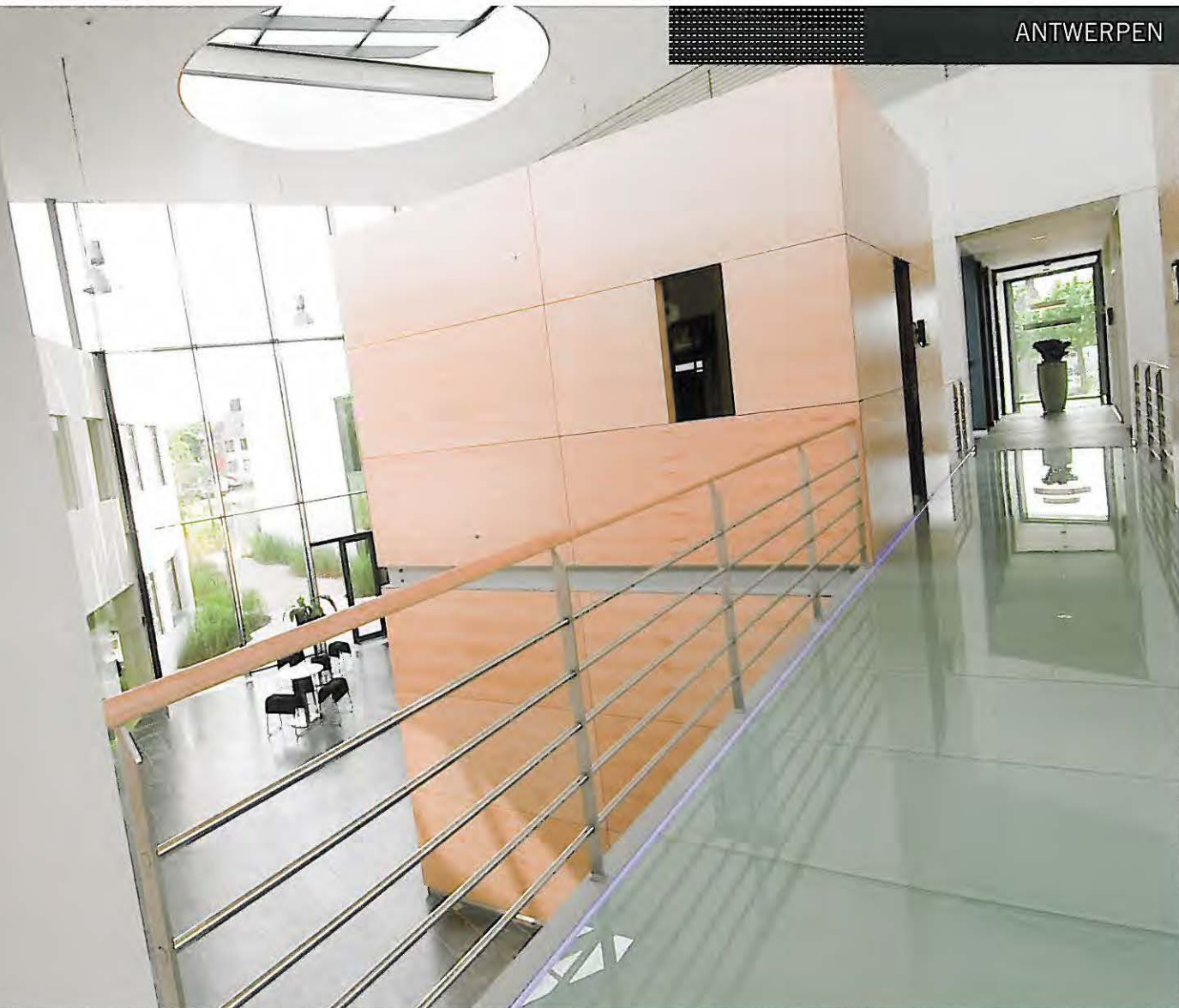
DUURZAME DOOS

Van den Berghen omschrijft de nieuwbouw als 'een doos'. Het gebouw is inderdaad een rechthoekige constructie en heeft wat weg van een schoendoos. "De buitenmuren vormen de krijtlijnen", zegt de architect.

Dankzij de overspanning en het ontbreken van steunmuren kan Willemen de kantoorinrichting nu wijzigen zonder aan de basisstructuur van het gebouw te raken. "De kernen met traphal, sanitair en de liftkoker zijn de enige elementen die niet kunnen wijzigen. Willemen kan van het gebouw, als hij dat wil, één grote ruimte maken."

"Een vorm van duurzaam bouwen", aldus Van den Berghen. Tom Willemen is het daar mee eens. "Een kantoor bouw je voor twintig, dertig jaar. Maar je weet niet hoe je over tien jaar zult werken. De doosaanpak laat een grote flexibiliteit en

herinrichtbaarheid toe, zonder dat we het gebouw helemaal moeten afbreken." Willemen geeft aan dat tijdens de ruwbouw de plannen voor de inrichting van het gebouw door de veranderende werkmethodes in het bedrijf al meermaals fundamenteel wijzigden.

Ook op andere vlakken sloop 'duurzaam bouwen' in de plannen binnen. "Toen we de nieuwbouw en de renovatie uittekenden, hielden we, zonder druk van de wetgever, al rekening met energie-efficiëntie en duurzaam bouwen. Vandaag zou het kantoorgebouw de normen voor het E-peil (energieprestatie) en het K-peil (warmteisolatie) makkelijk halen", zegt Willemen.

Op de platte daken van het bedrijf staan 600 m² zonnepanelen, goed voor 36 kilowatt piekvermogen. Willemen experimenteert naast de klassieke panelen die schuin op het dak liggen ook met horizontale panelen. Deze zijn, in tegenstelling tot de schuine panelen, niet zichtbaar vanaf de straat.

EIGEN BETONNEN ZONWERINGSYSTEEM

De renovatie van het oude kantoorgebouw ging voorts gepaard met een nieuwe isolatielaag op het dak en in de buitenmuren. Willemen koos ook voor een plafondkoeling in plaats van een klassieke airco-oplossing. Deze vorm van koeling vermijdt koude luchtstromen, is hygiënischer en energie-efficiënt. Voor de grote glaspartijen in het atrium viel de keuze op zonnerevend glas. Willemen en Jan Van den Berghen ontwikkelden ook een eigen type zonwering voor de façade van het gebouw. De voorkant van het kantoorcomplex is immers gericht naar het zuiden. Willemen wilde met veel glas uitpakken, maar weigerde overuren voor de luchtkoeling op zonnige dagen. Een vaste zonwering moest soelaas brengen.

"Aan de ontwikkeling van de zonwering is heel wat onderzoekswerk voorafgegaan", getuigen Van den Berghen en Willemen. "We wilden een strakke uitstraling van het gebouw. We waren dus geen voorstander van de symfonie van zonweringdoeken

voor de ramen. Ook aluminium lamellen vormden geen optie. Uiteindelijk kozen we voor een betonnen zonwering. Beton, omdat Willemen een bouwbedrijf is en beton en prefab nu eenmaal hún materialen zijn. Na heel wat studie hebben we een zonwering ontworpen dat niet lomp oogt en voldoende heeft aan een fijne verankering in het gebouw."

TECHNISCHE FICHE

Opdrachtgever: Willemen Groep en Willemen
General Contractor, Mechelen

Ontwerp: Jan Van den Berghen
(Architectenkoöperatief), Mechelen

Hoofdaannemer: Willemen General Contractor,
Mechelen

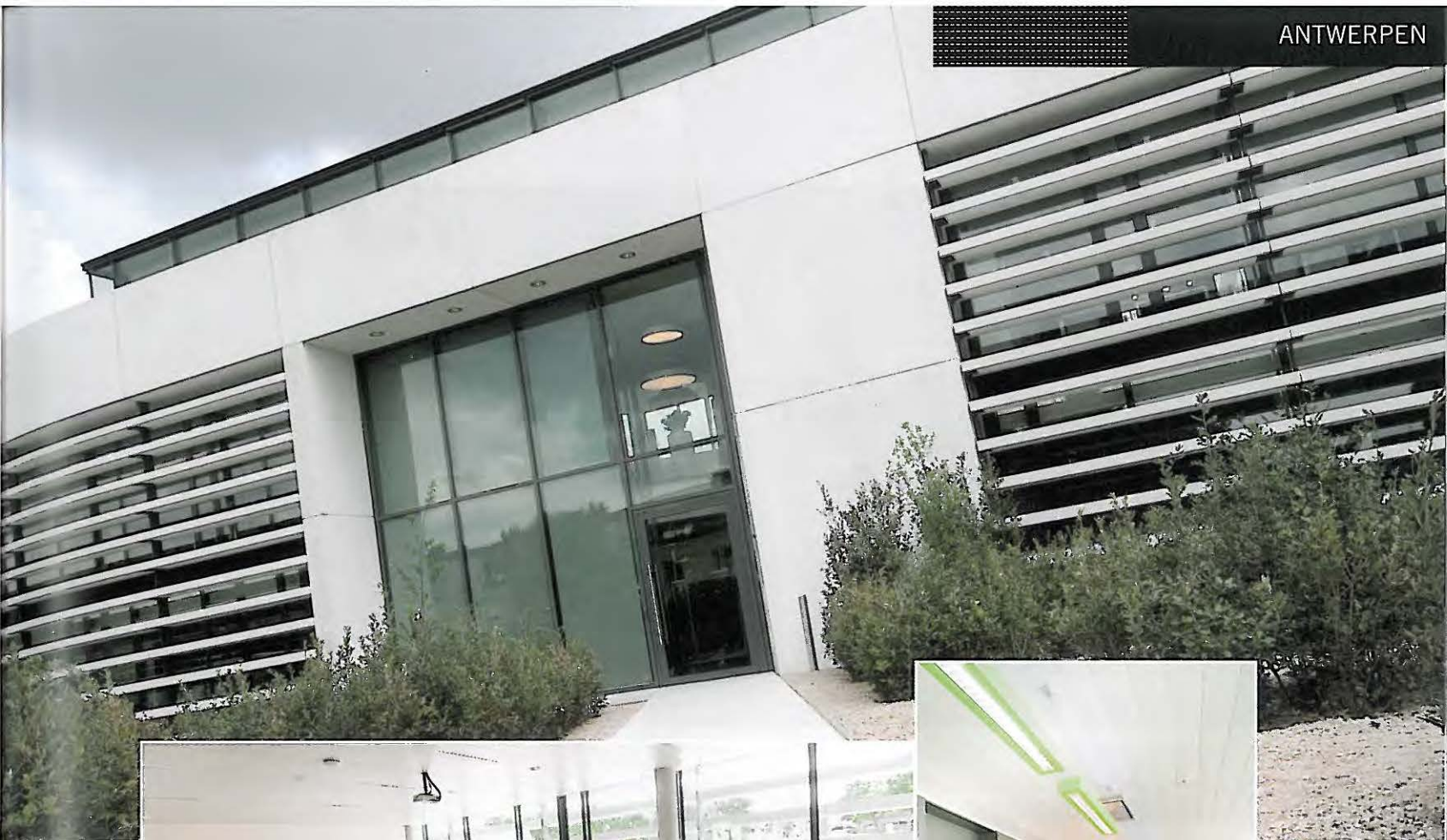
Aluminium profielen: Sprangers Aluminium,
Meer-Hoogstraten

Aluminium schrijnwerk: KA Construct, Malle

Oppervlakte: renovatie: 1.000 m²; nieuwbouw:
1.000 m²

Start werken: mei 2007

Einde werken: december 2008

De kantoren van Willemen ogen ruim en baden in het licht. Een bewuste keuze, legt de bedrijfsleider uit.

“Het vele natuurlijk licht, de glaspartijen en de keuze voor landschapkantoren weerspiegelen onze transparantie. De lichte wanden en de glazen tussenschotten staan synoniem voor flexibiliteit. Het gebruik van de witte kleur en de strakke designelementen zoals de energie-efficiënte lichtarmaturen of de kasten stralen kwaliteit uit.”

De kantoren ogen strak, robuust en net. Willemen heeft met succes een clean desk-beleid ingevoerd en de archiefruimte bevindt zich op de kelderverdieping van de nieuwbouw. Maar af en toe mag het ook iets frivoler.

De keuken en eetruimte is in helgroen geverfd en mondt enerzijds uit op een speels terras en anderzijds op het atrium waar een aantal designstoelen staan. Streepjescodes

breken de witte muren en glazen wanden. Elke code verwijst naar een belangrijke datum of naam in de geschiedenis van het bouwbedrijf.

VERGADEREN IN WERFKEET

In het atrium staan links en rechts van de passerelle twee houten ‘containers’ op elkaar. De vier boxen zijn vergaderruimtes. “Het idee achter de ruimtes is: Willemen is een bouwbedrijf en dit zijn de containers die je op de werven terugvindt,” legt Van den Berghen uit.

“Elke container is een vergaderruimte en is binnen op een totaal andere manier ingericht”, voegt Willemen toe. “Je hebt de werfkeet met een basisinrichting en een grote foto van een bouwplaats. De ‘natuurvergaderzaal’ kijkt door een gigantisch raam uit op de tuin rond het kantoorgebouw. De derde vergaderruimte is huiselijk en gemoedelijk van stijl. De hoofdkleuren zijn rood en wit. Het design

van de laatste vergaderzaal is strakker dankzij gebruik van wit en zwart. Telkens werd ook gezorgd voor een aangepaste verlichting, een armatuur van Dark en bijhorende kasten.”

De vergaderruimtes zijn in vergelijking met het vorige kantoor een belangrijke verrijking voor Willemen. Op de tweede verdieping van het nieuwe gebouw werden twee stijlvolle vergaderruimtes mét dakterras ingericht. “We hadden vroeger welgeteld één vergaderlokaal. Nu hebben we er tien,” pronkt Willemen. De ruimtes, elk met een eigen aankleding, zijn de paradepaardjes van het nieuwe kantoor geworden waar klanten worden ontvangen, contracten getekend en de toekomst uitgedacht. ■